

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл. бр. Гж. 3384/12
Дана: 8.11.2012. године
НОВИ САД

У И М Е Н А Р О Д А !

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Јулијане Будинчевић, председника већа, Душка Перичина и Вере Кнежевић-Мандић, чланова већа, у правној ствари **тужиоца З. з. „С.“** из С., кога заступа А. П., адвокат у Н. С., против **тужених И. Ђ. и И. Б.**, обојица из В., Ул. бр...., које заступа Љ. А., адвокат у Н. С., ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Основног суда у Новом Саду, посл. бр. П-5170/2010 од 9.12.2011. године, након главне расправе одржане дана 8.11.2012. године у присуству пуномоћника парничних странака и туженог И. Б., донео је

П Р Е С У Д У

Жалба тужених се **ОДБИЈА** и пресуда Основног суда у Новом Саду, посл. бр. П-5170/2010 од 9.12.2011. године, у побијаном усвајајућем делу тужбеног захтева и у делу одлуке о трошковима поступка, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Првостепеном пресудом тужени су обавезани да тужиоцу исплате износ од 15.053.320,00 динара, са законском затезном каматом рачунајући од 6.4.2011. године, па до коначне исплате, као и да тужиоцу исплате износ од 790.657,00 динара на име парничних трошкова, све у року од 15 дана, под претњом извршења. Део тужбеног захтева за исплату камате на износ главнице за период од 15.6.2002. године, па до 6.4.2011. године, је одбијен.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавили тужени, побијајући је у усвајајућем делу тужбеног захтева и у делу одлуке о трошковима поступка, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 тач. 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП и на правилну примену материјалног права, у складу са одредбом чл. 372 ст. 2 ЗПП, овај суд је утврдио да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 тач. 1 ЗПП, на коју другостепени суд пази по службеној дужности, као и

уз битну повреду из чл. 361 ст. 2 тач. 4 ЗПП, на коју се указује жалбом. Будући да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, другостепени суд је ради отклањања наведених битних повреда одредаба парничног поступка, сходно чл. 369 ст. 3 ЗПП, заказао расправу и спровео доказни поступак читањем: уговора од 19.12.1996. године, уговора од 4.2.1997. године, отпремнице бр. 2371 од 5.9.1996. године, отпремнице бр. 0185 од 17.9.1996. године, отпремнице бр. 1978 од 24.12.1996. године, отпремнице бр. 0451 од 10.1.1997. године, отпремнице бр. 0452 од 13.1.1997. године, отпремнице бр. 0429 од 5.2.1997. године, отпремнице бр. 00388 од 24.3.1997. године, отпремнице бр. 00613 од 25.7.1997. године, одштетног захтева ЗЗ „С.“ бр. 336/98 од 29.7.1998. године, одштетног захтева ЗЗ „С.“ бр. 337/98 од 29.7.1998. године, одштетног захтева ЗЗ „С.“ бр. 534/97 од 26.9.1997. године, уговора бр. 5 о организованој производној сарадњи у ратарству од 11.3.1997. године, фактуре бр. 8/97, фактуре бр. 9/97, отпремнице бр. 0555 од 11.2.1997. године, отпремнице бр. 0553 од 7.2.1997. године, акцептног налога бр. И 43244580, акцептног налога бр. И 43244572, отпремнице бр. 0430 од 8.2.1997. године, отпремнице бр. 0554 од 8.2.1007. године, решења Привредног суда у Сремској Митровици од 30.5.1996. године, фактура и отпремница „А.“ Н. С. према ЗЗ „С.“ од 27.1.1997. године, од 14.2.1997. године и од 10.3.1997. године, дописа Републичког завода за статистику од 3.4.2000. године, отпремнице бр. 0552 од 7.2.1997. године, отпремнице бр. 2091 од 10.3.1997. године, налаза и мишљења вештака Н. Т. од 27.6.2000. године, допунског налаза истог вештака од 31.3.2003. године, фактуре и отпремнице бр. 4/97 од 18.2.1997. године, налога од стране „М. т.“ К. магацину ПП „А.“ В. од 18.2.1997. године, записника о исказу тужиоца, извештаја са П. б. од 26.4.2010. године, налаза и мишљења вештака М. П. од 8.4.2011. године, записника о саслушању наведеног вештака, пресуде Окружног суда у Новом Саду посл. бр. К. 122/03 од 14.6.2006. године, потврде од 28.1.2008. године, па је након овако спроведеног доказног поступка и оцене изведених доказа утврдио следеће чињенично стање:

Дана 19.12.1996. године закључен је уговор између овде тужиоца у својству купца и туженог И. Ђ. у својству продавца, којим се продавац обавезао да произведе и испоручи купцу пољопривредне производе-робу, и то пшеницу Р-97-300.000 кг, најкасније до 30.7.1997. године. Чланом 4 уговора, уговорено је да ће се плаћање извршити компензацијом, док је чланом 6 уговорено да ће овде тужилац, као купац, туженом И. Ђ., као продавцу, ради производње и лакше реализације овог уговора испоручити семе пшенице 21.000 кг у замену за пшеницу Р-97 у односу 1:2,6 и АН-30.000 кг у замену за пшеницу Р-97 у односу 1:1,30, а за чију ће противвредност продавцу умањити погођену куповну цену. У члану 7 уговора предвиђено је да уколико продавац не испуни своју обавезу из уговора, дужан је купцу исплатити противвредност примљеног репродукционог материјала са законском затезном каматом увећаном за 3% од дана пријема истог до исплате и сагласан је да купац на његов терет од трећег лица купи предметну робу-пољопривредне производе, пошто се ради о уговору ради куповине робе ради покрића.

Дана 4.2.1997. године закључен је други уговор између овде тужиоца у својству купца и туженог И. Ђ. у својству продавца, којим се продавац обавезао да произведе и испоручи купцу пољопривредне производе-робу, и то пшеницу Р-97-67.855 кг, најкасније до 30.7.1997. године. Чланом 4 овог уговора

предвиђено је да ће тужилац, као купац, туженом И. Ђ., као продавцу, за предметну робу исплатити на име цене вештачко ђубриво у року од 30 дана од предаје исте. Чланом 6 уговора предвиђено је да ће тужилац, овде туженом И. Ђ. ради производње и лакше реализације уговора испоручити вештачко ђубриво АН-23.350 кг, и то у односу 1:1,3 кг пшенице и НПК 15:15:15-25.000 кг у односу 1:1,15 кг пшенице, за чију ће противвредност продавцу умањити погођену куповну цену. Чланом 7 уговора предвиђено је да уколико продавац не испуни своју обавезу из уговора, дужан је купцу исплатити противвредност примљеног репродукционог материјала са законском затезном каматом увећаном за 3% од дана пријема истог до исплате и сагласан је да купац на његов терет од трећег лица купи предметну робу-пољопривредне производе, пошто се ради о уговору ради куповине робе ради покрића.

По наведеним уговорима, тужилац и тужени И. Ђ. су делимично извршили обавезе компензацијом по отпремницама бр. 2371 од 5.9.1996. године, бр. 0185 од 17.9.1996. године, бр. 1978 од 24.12.1996. године, бр. 0451 од 10.1.1997. године, бр. 0452 од 13.1.1997. године, бр. 0429 од 5.2.1997. године, бр. 00388 од 24.3.1997. године, бр. 00613 од 25.7.1997. године.

Решењем Привредног суда у Сремској Митровици бр. Фи 672/96 од 30.5.1996. године, извршена је промена назива, оснивача и лица овлашћеног за заступање предузећа у приватној својини за производњу, трговину на велико и мало и услуге „М.“ ДОО са п.о. К., Ул. тако да нови подаци гласе: Предузеће у приватној својини за производњу, трговину на велико и мало и услуге „М. т.“ ДОО са п.о. у К., Ул. Уписује се промена оснивача, тако да приступа оснивач И. Ђ. из В., а иступа оснивач О. Н.. За заступање је овлашћен И. Ђ. као директор, неограничено. Решењем Привредног суда у Сремској Митровици бр. Фи 678/95 од 17.7.1995. године, извршена је промена статуса предузећа у приватној својини „М. т.“ у друштво са ограниченом одговорношћу, а И. Ђ. је остао означен у својству директора.

Дана 11.3.1997. године тужилац је закључио Уговор бр. 5 о организованој производној сарадњи у ратарству са индивидуалним пољопривредним произвођачем ПП „М. т.“ из К., ради производње и испоруке меркантилног кукуруза рода 1996. године. Чланом 1 овог уговора предвиђено је да ће ЗЗ „С.“ испоручити произвођачу укупно 57.000 кг семена кукуруза, а произвођач се обавезао да ће кроз уговорене паритете испоручити 713.900 кг квалитетног производа-меркантилног кукуруза по ЈУС-у најкасније до 30.6.1997. године. ПП „М. т.“ се обавезао да у случају неиспоруке уговорене количине производа надокнади разлику између уговорене и предате количине у новчаном износу од 5% по 1 кг. Овај уговор је потписан од стране И. Ђ., директора ПП „М. Т.“. Тужилац је на име гаранције да ће испоручена роба бити плаћена, од стране ПП „М. т.“ добио два акцептна налога бр. И 43244572 и бр. И 43244580. Тужилац није успео да реализује наведене акцептне налоге, пошто је рачун ПП „М. т.“ био блокиран.

Пресудом Окружног суда у Новом Саду, посл. бр. К. 122/03 од 14.6.2006. године, оптужени И. Б. и И. Ђ., овде тужени, оглашени су кривим за кривична дела злоупотребе службеног положаја у продужењу из чл. 359 ст. 2 у вези ст. 1 КЗ, у вези чл. 61 КЗ, која су извршена на штету оштећених ЗЗ „С.“, ДД „Т.“ и ДД

„И.“. Овде тужени су у односу на тужиоца ЗЗ „С.“ извршили наведена кривична дела тако што су у временском периоду од до године у намери да себи прибаве противправну имовинску корист као одговорна лица, и то оптужени И. Ђ. као власник и директор предузећа ПП „М. т.“ из К., а оптужени И. Б. као лице коме је ово својство одговорног лица успостављено фактичким поверавањем одређеног круга послова од стране оптуженог И. Ђ. власника ПП „М. т.“, злоупотребили свој службени положај и то тако што су дана године у С. лажно приказали одговорном лицу ЗЗ „С.“ из С. да ће произвести и испоручити 67.855 кг пшенице рода 97, најкасније до године, у замену за вештачко ђубриво, а као средство обезбеђења да ће извршити преузете обавезе према оштећеној ЗЗ, оптужени И. Б. је предао акцептни налог бр. И 43244572, бланко оверен потписом оптуженог И. Ђ. и печатом ПП „М. т.“, којом приликом је оптужени И. Б. прикрио чињеницу да је жиро рачун ПП „М. т.“ непрекидно блокиран од године, па су тако лажним приказивањем и прикривањем чињеница оптужени довели у заблуду одговорно лице у ЗЗ и навели га да са оптуженим И. Ђ. закључи уговор о продаји пшенице од године и да им испоручи 61.350 кг вештачког ђубрива НПК 15:15:15 и 470л дизел горива Д-2, у укупној вредности од 87.300,00 динара, након чега је оптужени И. Б. исплатио оштећеној ЗЗ износ од 17.370,00 динара, па су тиме себи прибавили противправну имовинску корист у укупном износу од 69.930,00 динара. Данa године у С. лажно су приказали одговорном лицу у ЗЗ „С.“ из С. да ће произвести и испоручити 713.900 кг меркантилног кукуруза рода 97, најкасније до године у замену за семенски кукуруз, а као средство обезбеђења да ће извршити преузете обавезе према оштећеној ЗЗ оптужени И. Б. је предао акцептни налог бр. И 43244580, бланко оверен потписом оптуженог И. Ђ. и печатом ПП „М. т.“, којом приликом је оптужени И. Б. прикрио чињеницу да је жиро рачун ПП „М. т.“ непрекидно блокиран од године, па су тако лажним приказивањем и прикривањем чињеница оптужени довели у заблуду одговорно лице у ЗЗ и навели га да са оптуженим И. Ђ. закључи уговор о организованој продаји кукуруза од године и да оптуженима И. Ђ. и И. Б. испоручи 57.000 кг семенског кукуруза у укупној вредности од 700.000,00 динара, након чега оптужени нису испоручили оштећеној ЗЗ никакав кукуруз нити су платили преузети репроматеријал- семенски кукуруз, па су тиме себи прибавили противправну имовинску корист у укупном износу од 700.000,00 динара. Оптужени И. Б. и И. Ђ., овде тужени, су обавезани да оштећенима на име противправно стечене имовинске користи солидарно исплате утврђене износе, између осталог, да оштећеној ЗЗ „С.“, овде тужиоцу, солидарно исплате износ од 769.930,00 динара, у року од једне године од дана правоснажности пресуде. Ради остварења преосталог износа иновинскоправног захтева, оштећени су упућени на парницу. Наведена пресуда је постала правоснажна дана 31.7.2006. године. Данa 28.1.2008. године, овде тужилац је издао потврду којом потврђује да су И. Б. и И. Ђ. измирили обавезе према ЗЗ „С.“ по кривичном предмету бр. Кв. 634/07 у целости.

Према потврди П. б. од 7.4.2011. године, цена меркантилног кукуруза ринфуз рода 2010. године износи 22,46 динара/кг на дан 6.4.2011. године, а цена меркантилног кукуруза ринфуз рода 2007. године је на дан 28.1.2008. године износила 17,60-17,82 динара/кг, тј. пондерисана вредност по једној тони износи 17.627,08 динара, односно 17,63 динара/кг. На основу уговора бр. 5 о организованој производној сарадњи у ратарству, тужени су били дужни да

тужиоцу испоруче 713.900 кг меркантилног кукуруза. Уплата износа од 769.930,00 динара од стране овде тужених у корист тужиоца по правоснажној пресуди Окружног суда у Новом Саду, посл. бр. К. 122/03 од 14.6.2006. године, одговара количини од 43.672 кг меркантилног кукуруза (на дан исплате 28.1.2008. године). По умањењу наведене количине меркантилног кукуруза, остало је неиспоручено 670.228 кг меркантилног кукуруза (713.900 кг - 43.672 кг). На дан 6.4.2011. године динарска противвредност меркантилног кукуруза количине 670.228 кг по цени од 22,46 динара, износи 15.053.320,00 динара.

Напред наведено чињенично стање, утврђено је на основу писмених доказа приложених списима, налаза и мишљења вештака и на основу исказа тужиоца, које доказе је другостепени суд ценио у складу са одредбама чл. 7 и 8 ЗПП. Ценећи доказе у смислу наведених законских одредби, овај суд је у целости прихватио писмену документацију приложену списима предмета, налазећи да је иста веродостојна, а прихватио је и исказ тужиоца у делу у којем је сагласан са приложеном писменом документацијом, те налаз и мишљење вештака М. П. од 8.4.2011. године јер је дат у свему сагласно правилима науке и струке, а на питања и примедбе тужених вештак је јасно и детаљно одговорио приликом саслушања пред првостепеним судом. Предлог тужених за извођење доказа саслушањем сведока С. В. је одбијен, будући да су чињенице на које се указује жалбом и ради чијег утврђења је предложено саслушање овог сведока утврђене на основу потврде од 28.1.2008. године, чија веродостојност током поступка није оспорена. Предлог тужених за извођење доказа саслушањем лица која су преузимала семе и возача камиона и комбајна, на околност да испоручено семе није било одговарајуће количине и квалитета, другостепени суд је одбио из разлога што је у смислу одредбе чл. 372 ст. 2 ЗПП, одлучивао у границама жалбених навода, а ове чињенице жалбом тужених нису оспорене. Из истих разлога, другостепени суд је одбио и предлог тужених за одређивање контролног вештачења ради утврђивања висине предметног дуга. Другостепени суд је мимоишао извођење доказа саслушањем тужених, сматрајући да су изведеним доказима утврђене све релевантне чињенице за пресуђење у овој правној ствари.

Жалба није основана.

По налажењу овог суда, побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла правилно и законито испитати, а првостепени суд је о свим одлучним чињеницама релевантним за правилну одлуку о овој правној ствари дао довољно јасне, потпуне и правилне разлоге, сагласно стању у списима предмета и резултату изведених доказа, па су жалбени наводи тужених у којима се истиче да је изрека побијане пресуде неразумљива, да пресуда не садржи ваљане разлоге о битним чињеницама, већ нејасне и противречне разлоге, што представља битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 12 ЗПП, оцењени као неосновани.

Неосновани су жалбени наводи у којима се указује на то да тужени нису саслушани током првостепеног поступка чиме им је ускраћена могућност да расправљају пред судом, што представља битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 тач. 7 ЗПП, будући да је из предметних списа видљиво да се тужени нису одазивали на уредно достављене позиве ради саслушања,

па је првостепени суд правилно мимоишао извођење овог доказа, без да је починио наведену битну повреду.

Нису основани жалбени наводи у којима се указује на то да је током поступка било потребно саслушати сведока С. В., на околност издате потврде коју је потписао, а којом је констатовано да су тужени измирили обавезе према тужиоцу у целости по основу кривичне пресуде. Како је већ наведено, овај суд налази да саслушање наведеног сведока није било потребно будући да је суд у целости прихватио садржину потврде издате од стране С. В. дана 28.1.2008. године, из које произлази да су тужени исплатили тужиоцу износ од 769.930,00 динара по правоснажној кривичној пресуди.

Супротно жалбеним наводима, обавеза тужених да измире своје дуговање према тужиоцу није престала исплатом новчаног износа утврђеног правоснажном пресудом Окружног суда у Новом Саду, посл. бр. К. 122/03 од 14.6.2006. године, о чему је од стране тужиоца издата потврда од 28.1.2008. године. Предмет овог спора је накнада штете коју је тужилац претрпео радњама тужених предузетим везано за уговоре закључене дана 4.2.1997. године и дана 11.3.1997. године, за које радње је правоснажном кривичном пресудом утврђено да представљају раније наведена кривична дела, утврђена је кривична одговорност овде тужених и оглашени су кривим. Одредбом чл. 154 ст. 1 ЗОО прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, док је одредбом чл. 158 ЗОО прописано да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом. Према одредби чл. 206 истог закона, за штету коју је више лица проузроковало заједно, сви учесници одговарају оштећеном солидарно. Како је штета за тужиоца настала радњама физичких лица, тужених И. Ђ., као власника и директора ПП „М. т.“ и И. Б., као одговорног лица у наведеном предузећу, што је утврђено правоснажном кривичном пресудом којом су наведена лица оглашена кривим поводом истог животног догађаја, а које утврђење везује овај суд у смислу чл. 13 ЗПП, то су неосновани и жалбени наводи у којима се оспорава њихова одговорност, те истиче да тужилац није био у уговорном односу са туженима као физичким лицима, већ са предузећем „М. т.“. Супротно становишту израженом у жалби, овај суд сматра да испуњењем обавезе утврђене пресудом Окружног суда у Новом Саду, посл. бр. К. 122/03 од 14.6.2006. године, односно исплатом износа од 769.930,00 динара на име противправно стечене имовинске користи, тужени нису у целости накнадили штету тужиоцу. Према уговору бр. 5 о организованој производној сарадњи у ратарству од 11.3.1997. године, тужени су били дужни да тужиоцу испоруче 713.900 кг меркантилног кукуруза, а уплата износа од 769.930,00 динара од стране тужених у корист тужиоца по кривичној пресуди, одговара количини од 43.672 кг меркантилног кукуруза, на дан исплате 28.1.2008. године. По умањењу наведене количине меркантилног кукуруза, остало је неиспоручено 670.228 кг меркантилног кукуруза, што у динарској противвредности износи 15.053.320,00 динара, па је правилна одлука првостепеног суда којом су тужени обавезани на исплату наведеног износа тужиоцу.

Неосновани су жалбени наводи у којима се указује на то да је уговор о организованој производној сарадњи у ратарству од 11.3.1997. године фиктиван, с обзиром на то да тужени током поступка нису поставили противтужбени

захтев за утврђење ништавости овог уговора као фиктивног, а према одредби чл. 3 ст. 1 ЗПП, суд у парничном поступку одлучује у границама захтева који су стављени у поступку. Такође, неосновани су жалбени наводи у којима се истиче да се у списима предмета не налазе отпремнице и фактуре о наводно испорученој количини семенског кукуруза по том уговору, што према наводима жалбе јасно имплицира на закључак да такве отпремнице и фактуре не постоје. Наведено из разлога што је пресудом Окружног суда у Новом Саду, посл. бр. К. 122/03 од 14.6.2006. године, као биће кривичног дела утврђена укупна количина семенског кукуруза коју је овде тужилац испоручио туженима на основу спорног уговора.

Како се ни преосталим жалбеним наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, овај суд је применом одредбе члана 375. ЗПП жалбу одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

Председник већа-судија,

Јулијана Будинчевић, с. р.

Зто.

напомена:

Рев 255/2013 од 16.01.2014.године одбијена као неоснована ревизија тужених, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж.3384/12.